

Oponentský posudek bakalářské práce „Problematika hudebního díla v hudebních poetikách 20. století“ /Alžběta Grosamová/

Mgr. Vladimír Soško

V předkládané práci se autorka zabývá komparací uměleckých koncepcí skladatelů I. Stravinského a A. Schoenberga. Teoretické texty obou skladatelů slouží jako primární prameny a východisko vzájemného srovnání. Výběr sekundárních pramenů je zúžen na práce hudebního publicistu F. Herzfelda a muzikologů H. H. Stuckenschmidta a M. S. Druskina.

První část obsahuje kromě poněkud stručného úvodu do problematiky hudby 20. století a popisu způsobu tvorby obou skladatelů také rozbor estetických kategorií, zejména řádu a stylu. Odlišné chápání pojmu hudebního stylu u Schoenberga a Stravinského není v textu dostatečně rozpracováno a nabízející se srovnání je pouze potenciální. Důraz je kladen na popis principů modality u Stravinského a dodekafonie u Schoenberga.

V další části se autorka zaměřuje na chápání „času, rytmu a harmonie“ u obou skladatelů. U Stravinského je čas nutným předpokladem hudebního díla, u Schoenberga je problematika času vztažena k pojmu opakování v souvislosti s dodekafonickými kompozičními postupy. Také tento rozpor v chápání času u obou skladatelů není v textu reflektován.

Následující kapitoly obsahují pohled na chápání vztahu autora a recipienta. Autorka upozorňuje na problém interpretace a provedení hudebního díla u Stravinského, dále na problém vztahu hudebních a mimohudebních kvalit hudebního díla u Schoenberga. Také vztah skladatele k posluchači je u obou skladatelů chápán odlišně, což autorka také reflektuje. Tato část práce se jeví jako nejzdařilejší.

V další části textu se autorka zabývá reflexí uměleckých a teoretických přístupů obou skladatelů v sekundární literatuře. Tato část postrádá jakýkoliv autorský vklad, interpretace názorů výše uvedených muzikologů se může jevit jako pouhý kompilát.

V závěrečné kapitole se autorka pokouší o komparaci uměleckých přístupů I. Stravinského a A. Schoenberga. Jedná se o shrnutí a v několika případech i o zopakování již napsaného v předcházejících kapitolách. Autorka shledává podobnost názorů obou skladatelů na dichotomii řádu a chaosu, dále vztahu hudebních a mimohudebních kvalit hudebního díla a myšlenky „jednoty v mnohosti“ v souvislosti s kompoziční metodou.

Z formálního hlediska lze bakalářskou práci A. Grosamové považovat za přehledně strukturovanou a stylisticky propracovanou.

Charakteristika hudebního díla v hudebních poetikách dvou významných skladatelů 20. století postrádá zařazení do širšího kontextu v rámci dějin hudby i v rámci estetických teorií, které nastolené problémy reflektují. S tím souvisí i omezený výběr sekundárních pramenů. Autorka nepracuje s hudebně – estetickými teoriemi /R. Scruton, T. Adorno a další/, které by chápání problematiky mohli posunout od muzikologické komparace k estetické analýze.

I přes uvedené poznámky **doporučuji** práci k obhajobě s hodnocením **velmi dobře**.

2.2.2015

Mgr. Vladimír Soško